

Energistyrelsen
Amaliegade 44
1256 København K

E danish@windpower.org
I windpower.org

T +45 33 73 03 30
F +45 33 73 03 33

Vester Voldgade 106
DK 1552 København V

DANISH WIND
INDUSTRY ASSOCIATION

28. august 2006

EU Kommissionens Grønbog om en europæisk energistrategi: bæredygtighed, konkurrenceevne og forsyningsikkerhed.

Vindmølleindustrien er blevet opmærksom på, at brancheforeningen desværre ikke indgav høringsvar 1. maj 2006 til den danske holdning om EU's grønne bog om en europæisk energistrategi. Vores synspunkter indgår derfor ikke i Energistyrelsens grundnotat om grønne bogen.

Da grønne bogen og fremtidens europæiske energipolitik er central for branchens kommercielle muligheder på det europæiske marked fremsendes her branchens prioriteter med en opfordring til, at de vil blive inddraget i styrelsens og regeringens arbejde med at fremme danske interesser i den fortsatte proces frem mod en europæisk energistrategi.

Danmark som energistormagt

Danmark bør udvikle en endnu mere fremsynet energipolitik, så vi kan blive en af de centrale leverandører af energi og ny teknologi til et EU, der har behov en langt højere grad af europæisk energiforsyning.

Visionen skal være, at Danmark styrker og udbygger sin position som:

- hovedleverandør til den europæiske energiforsyning
- foretrukken leverandør af energiteknologi
- Europas stærkeste industrielle region for vindkraft og anden energiteknologi

Eksport af energi og energiteknologi udgør allerede en meget betydelig del af Danmarks økonomi. Inden for vindkraft omsatte danske virksomheder for 34 mia. kr. i 2005 og beskæftiger i dag omkring 21.000 mennesker på dansk jord.

Vindmølleindustrien anbefaler, at Danmark arbejder for en europæisk VE-målsætning på 20% af elforsyningen i 2020. Med en markedsandel på ca. 40% til en samlet værdi af knap 40 mia. kroner er danske virksomheder blandt dem, som står til at vinde aller mest ved en ambitiøs europæisk energistrategi.

Forudsætningen for at Danmark kan få en sådan beslutning igennem i EU, er at der samtidig aftales ambitiøse nationale mål om en fortsat dansk udbygning med vindkraft. Vindmølleindustrien anbefaler en dansk målsætning om, at vindkraft skal dække 35% af det danske elforbrug i 2015 og 50% i 2025.

Det vil være et stærkt signal til vore europæiske partnere og en løftestang i forhold til de europæiske eksportmarkeder.

Europas forældede produktionsapparat fordrer store investeringer i ny kapacitet – alene de næste 20 år estimerer grønbogen op til 1000 milliarder Euro. Så store investeringsstrømme bør ses som en mulighed for at tilrettelægge en egentlig omstilling fra mere end 50% importafhængighed til en europæisk forsyning med hovedvægt på hjemlige, vedvarende kilder.

De følgende bemærkninger til grønbogen handler alle om tiltag, der vil styrke dansk eksport af vindkraftteknologi og anden energiteknologi såvel som mulighederne for at styrke dansk eksport af elektricitet.

Bemærkninger til grønbogen

Vindmølleindustrien er derfor tilfreds med den øgede politiske opmærksomhed på energiområdet og med en ny europæisk debat om en energipolitik.

Vi støtter at alle tre elementer – forsyningssikkerhed, konkurrenceevne og bæredygtig udvikling – udgør de bærende principper for både dansk og europæisk energipolitik.

Grønbogens analyse af den europæiske problemstilling indeholder alle de væsentligste elementer og er som sådan ikke ny i forhold til den tidligere grønbog fra 2000: “*Towards a European Strategy for the Security of Energy Supply*” [COM (2000) 769 final].

Men viljen til at satse målrettet på vedvarende energi i grønbogen anno 2006 er tilsyneladende vigende i europæisk energipolitik sammenlignet med for 5 år siden. Hvor grønbogen anno 2000 indeholder konkrete målsætninger, og er eksplicit i forhold til anbefalinger af politiske instrumenter, så indeholder den nye grønbog kun meget vage referencer til konkrete tiltag for vedvarende energi.

Grønbogen udmærker sig desværre generelt ved, at den ikke har en vision om en anden energimodel end den, som har bragt Europa i sin nuværende situation. Grønbogen tager så at sige ikke konsekvensen af sin egen analyse. Derfor er det vigtigt, at det

politiske ambitionsniveau højnes. Ikke mindst når det gælder rammerne for vedvarende energi.

Vindmølleindustrien har følgende konkrete bemærkninger til grønbogen:

1. **Vindmølleindustrien anbefaler en ny VE målsætning på 20% i 2020.** En fælles energipolitik bør indeholde konkrete overordnede målsætninger, der sender tydelige signaler til markedet om det politiske ambitionsniveau. Det er på linje med forårstopmødets anbefaling om en ny 15% VE-målsætning for 2015 og EU-parlamentets opfordring til en ny VE-målsætning på 20% i 2020. Begge målsætninger vil for Danmark kunne nås allerede med tiltagene indeholdt i energiforliget fra 2005, men vil være vigtige drivere for udviklingen af de europæiske markeder i resten af EU, herunder for vindkraft. Det skal nævnes, at de gældende målsætninger, har været medvirkende til, at vindkraft står for næsten en tredjedel af al ny elkapacitet installeret i Europa over de sidste fem år, og således allerede har bidraget betydeligt til at øge Europas selvforsyning. Også i forhold til Europas konkurrenceevne kan vindkraft og vedvarende energi bidrage positivt, idet omkostningerne på vindkraft stort set er kendte og ikke fluktuerer med verdensmarkedspriserne på energi. Erfaringerne fra Danmark viser, at **en høj andel af vindkraft skaber et nedadgående prispres**, fordi vindkrafts marginale omkostninger er nær nul.
2. **Vindmølleindustrien mener, at der er behov for et fælles europæisk systemansvar.** Skabelsen af et liberaliseret og effektivt indre marked for elektricitet kan ikke ske uden en effektiv markedsplads. Den danske regering bør derfor støtte tiltag til at skabe enten et regulært europæisk systemansvar eller et mere formaliseret samarbejde mellem de systemansvarlige med henblik på at sikre bedre afvikling af handel med elektricitet på tværs af grænser. En energisektor med **en mere forudsigelig og stabil prisdannelse vil i sig selv øge Europas konkurrenceevne.**
3. **Vindmølleindustrien mener, at der er behov for særligt fokus på ”unbundling of transmission and distribution from competitive activities” for at sikre en mere lige konkurrencesituation.** Ejersammenfald mellem netselskaber og distributionsselskaber med egenproduktion giver i praksis eksisterende aktører og teknologier mulighed for at bekæmpe nye aktører og teknologier på markedet, hvilket i høj grad har negative konsekvenser for udviklingen af vindkraft i elnettet.
4. **Vindmølleindustrien er enig i konklusionen om, at et effektivt indre marked fordrer investeringer i ekstra fysisk kapacitet på de transeuropæiske elnet.** Den danske model hvor netselskaberne pålægges ansvar for udbygning af infrastrukturen anbefales, da det vil være mest omkostningseffektivt for elforbrugerne. Det skal understreges, at også udbygningen af elnettet vil ske mest omkostningseffektivt, hvis der vedtages fælles europæiske målsætninger.

5. Grønbogen argumenterer for, at der skal sikres investeringer til back-up for ”intermittent renewable sources”. Det er nødvendigt med investeringer i reservekapacitet, men anden halvdel af udsagnet er et problem, fordi det ukorrekt placerer hovedansvaret for reservekapacitet på vedvarende energi, og dermed er med til at forstærke den myte om vindkraft. **Behovet for reservekapacitet har flere årsager og bør ikke tilskrives en enkelt energikilde.**
6. **Vindmølleindustrien opfordrer til, at regeringen får indføjet afsnit i grøn-bogen, der kan være med til at skabe rammerne for et offshore eltransmissionsnet.** På linie med gasnettet er der behov for fælles infrastruktur for at kunne udnytte energien i de enorme vindressourcer, der skal sikre Europas forsyningssikkerhed. Investeringer i et egentligt offshore elnet med tilslutninger i alle Nordsølande kan samtidig bidrage til en mere ensartet prisdannelse på de nord-europæiske elmarkeder. Ansvar for et sådant offshore elnet kunne placeres i en ny fælles europæisk systemansvarlig virksomhed, der også ville skulle stå for finansieringen. Et sådant elnet vil med fordel kunne forsyne olie og gasplatformene i Nordsøen med elektricitet til deres drift, og således medvirke til at nedbringe det betydelige udslip af klimagasser fra platformenes ineffektive elanlæg. Det skal her bemærkes, at særligt markedet for offshore vindkraft næsten 100% domineres af danske leverandører, og det er derfor i særlig grad en dansk mærkesag at fremme vilkårene for offshore vindkraft.
7. **Konstruktionen ”Renewable Energy Road Map” kan være et vigtigt redskab,** men savner substans og konkrete tiltag. Det er vigtigt, at dette papir ikke bliver til en undskyldning for kommissionen eller medlemslandene til at udskyde beslutninger på området. Derfor anbefales det, at udarbejdelsen af Renewable Energy Road Map ikke får opsættende virkning for allerede vedtagne politikker og processer, samt at man sætter korte tidsfrister for at udarbejde dokumentet.
8. **Vindmølleindustrien støtter udviklingen af en strategisk energiteknologi-plan, men er bekymrede over den positive fremhævelse af atomkraft.** Atomkraft er ikke en del af flertallet af medlemslandenes energipolitik, og har flertallet af befolkningerne i mod sig. Afsnittet om en strategisk energiteknologi-plan bør i stedet fremhæve de teknologier og virkemidler, som både støttes af et flertal af EU's nationale regeringer og befolkninger.
9. **Vindmølleindustrien ønsker en særskilt teknologisk platform for vindkraft.** Vi er således enige i parlamentets opfordring til kommissionen om at sikre, at 2/3 af midlerne under 7. rammeprogram til såkaldt ”non-nuclear energy research” går til forskning i vedvarende energi. Dette vil give vedvarende energi en selvstændig forskningsramme, som kan matche de forskningsrammer, der er tilgængelige for andre energiteknologier uden for 7. rammeprogram.

10. **Vindmølleindustrien opfordrer til, at der findes en europæisk løsning på, at gratistildelingen i EU's emissionshandelssystem skævvrider markedet til fordel for udledende teknologier. Gratistildelingen udgør en støtte til fossile kraftværker, da disse kan overvælte hele værdien af kvoterne til elforbrugerne. Hvor alle elproducenter kan opnå forhøjede elpriser, er det kun de udledende (forurenende) virksomheder, som får tilskud i form af de værdier kvoterne udgør. Gratistildelingen går således stik mod princippet om, at ”forureneren betaler”. I praksis betales forureneren under det nuværende system. **Vindkraft og andre ikke-udledende teknologier stilles i praksis ringere som konsekvens af gratistildelingen.****
11. **Vindmølleindustrien opfordrer til at der skabes bedre sammenhæng mellem energimarkederne – og dermed en bedre prisdannelse i elmarkedet, f.eks. ved høj vindkraftproduktion. Grønbogen nævner ikke mulighederne for at erstatte direkte forbrug af fossile brændsler i transporten og til varme/køling med elbaserede løsninger. Elbaserede løsninger vil trække på energiproduktion med en højere energieffektivitet og/eller være baseret på vedvarende hjemlige kilder – og dermed bidrage til bedre samlet energiforsyningssikkerhed: vindkraft i tanken, og vindkraft til varme.**
12. **Vindmølleindustrien støtter et øget fokus på europæiske energiteknologieksporierende virksomheders behov i den fælles udenrigs- og handelspolitik. Eksempelvis er der i den strandede WTO-runde enighed om nultold på energiudstyr, herunder vindmøller. Kan dette gennemføres i andre frihandelsaftaler – nuværende eller kommende? Desuden er krav om høje andele egenproduktion på visse eksportmarkeder problematisk og bør undersøges for WTO medholdenhed. Endelig skal nævnes fortolkningsspørgsmålet om klimakonventionens krav om teknologioverførsel, som kan indeholde en række problematiske aspekter ift. den private ejendomsret.**

Vi ser frem til resultatet af den europæiske proces og vil naturligvis gerne have lejlighed til at uddybe vores synspunkter over for Energistyrelsen, regering og Folketing frem mod topmødet til foråret.

Venlig hilsen

Jakob Lau Holst
Chefkonsulent

jh@windpower.org, +45 3373 0334

Dette brev fremsendes særskilt i kopi til FEPU